
Matlab-repetition

Substitutionschiffer

Permutationer

Rekursion

”Function functions”

Fil-skrivning och läsning med formatstyrning

Formelbehandling

Ank-race

Substitutionschiffer

Caesar-rullning

Ex. Alfabete: 1234;

text: 2 3 1 1 2;

Substitution: Ett stegs cyklistiskt skift

1->2

2->3

3->4

4->1

% subst-chiffer

```
alfab = [1 2 3 4];
idx   = [2 3 4 1]; % en permutation av 1..n
txt   = [2 3 1 1 2]
txt2  = alfab(idx(txt))
% hur översätta tillbaka?
```

ASCII och char

Alla tecken :

```
% alla ASCII tecken
idx = 1:256;
char(idx)
pause
txt = 'hej hej ö #Å'
txt2 = char(idx(double(txt)))
pause
idx = rand_perm(256); % slump-permutation
txt3 = char(idx(double(txt)))
pause
iidx(idx)=1:256;      % invers-permutationen
txt4 = char(iidx(double(txt3)))
```

Permutationer och rekursion

Exempel 1:

Beräkning av fakulteter, $n! = n(n-1)!$; $1! = 1$

Rekursion:

```
function nfac = fact_rec(n)
% compute n factorial = 1 2 3 ... n
% by recursion
%-----
if n == 1
    nfac = 1;
else
    nfac = n*fact_rec(n-1);
end
```

Det är enkelt att konstruera en icke-rekursiv algoritm,

```
nfac = 1;  
for k = 2:n  
    nfac = nfac*k;  
end
```

som implementeras av matlabs **prod**-funktion,

```
nfac = prod(1:n);
```

Exempel 2: Beräkna det n :te Fibonacci-talet,

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2}; f_1 = 1; f_2 = 2;$$

1. Hur ser en rekursiv algoritm ut?

2. Iterativ:

```
function fn = fibo(n)
% assume n is a positive integer
if n == 1, fn = 1;
elseif n == 2, fn = 2;
else f1 = 1; f2 = 2;
    for k = 3:n
        fn = f1 + f2;
        f1 = f2;      % no need to save all fk,
        f2 = fn;      % just the two last
    end
end
```

Formel: $f_n = \frac{3+\sqrt{5}}{5+\sqrt{5}} \left(\frac{\sqrt{5}+1}{2} \right)^n + \frac{2}{5+\sqrt{5}} \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^n \approx \frac{3+\sqrt{5}}{5+\sqrt{5}} \left(\frac{\sqrt{5}+1}{2} \right)^n \quad n \gg 1$

Permutationer

Hur generera en slumpmässig permutation av n objekt – talen $1, 2, \dots, n$?

1. ”Dragning utan återläggning”: Tag objekt slumpmässigt tills inga är kvar: `rand_perm2`
2. ”Kortblandning”: Byt obj 1 mot slumpmässigt annat, sedan 2 mot annat, etc. Upprepa n gånger: `rand_perm`

```
function idx = rand_perm2(n)
% by selection w/o return
tmp = 1:n;
L = n; % number of items
idx = tmp;
for k = 1:n
    k1 = floor(L*rand)+1; % random selection
    idx(k) = tmp(k1); % save the item
    tmp(k1) = [];
    L = L-1; % remove it from list (*)
end
```

```
function indx = rand_perm(n)
% indx is a random permutation of 1...n
% algorithm: do n times
%             swap two elements
indx = 1:n;
for k = 1:n
    k1 = floor(n*rand)+1;
% swap indx(k1), indx(k)
    tmp      = indx(k1);
    indx(k1)= indx(k);
    indx(k)= tmp;
end
```

Denna är mycket snabbare än `rand_perm2`. Det beror på borttagningen av element (rad (*)) som kräver omflyttning. Tidtagning och användning av profil-verktyget bekräftar denna hypotes: 70% av tiden i `rand_perm2` ägnas åt borttagningen!

Exempel 3

Generera lista med alla permutationer av elementen i en vektor $\mathbf{v}(1:n)$

Det är ganska enkelt att göra en rekursiv algoritm.

- * Om bara ett objekt finns har listan bara ett element.
- * Givet en lista över permutationer av $n-1$ objekt, så får man listan för n genom att ersätta var och en av dem med de n olika man får genom att sätta det nya objektet i position 1, 2, ..., n .

1: 1

1,2: 2 1;

 1 2

1,2,3: 3 2 1;

 2 3 1;

 2 1 3;

 3 1 2;

 1 3 2;

 1 2 3

```
function A = recperm(v)
% generate all permutations of elements in
% array v by recursion
%-----
n = length(v);
if n == 1                                % just return v
    A = v;
else
    B    = recperm(v(1:n-1));            % permute all
                                         % but the last,
    col = v(n)*ones(size(B(:,1)));      % make a column of
                                         % correct size
    A    = [col,B];                     % first block of
                                         % rows of A
    for k = 1:n-1                      % n-1 next blocks
        A = [A;...
               [B(:,1:k),col,B(:,k+1:end)]]; 
    end
end
```

Rekursionen kräver att hela tillståndet för funktionen sparas för $n, n-1, \dots$, tills man kommer till $n = 1$. Men här är tillståndet litet: data växer först i **else**-delen ovan. Då först sänds något tillbaka och listorna växer.

Övning: Hur mycket lagras med **recperm(n)**?

Visa, att $S_n = \sum_{k=1}^n k \cdot k! = 1 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 6 + 4 \cdot 24 + \dots = (n+1)! - 1$

Skrivning och läsning med formatstyrning

- Läs en text-fil med **fileread**(*filnamn*) som ger filens innehåll som en sträng. Använd **uigetfile**:

```
>> fname = uigetfile('*') % '*' - filter för vilka filnamn  
% som ska visas, ex. '*.m'  
  
fname =  
  
fiboan.m  
  
>> txt = fileread(fname)  
  
txt =  
  
function f = fiboan(n)  
  
fi = (sqrt(5)+1)/2;
```

Skrivning som text med filreferens:

- **fprintf**(*filreferens,formatsträng,uttryck,...*)

Utelämnad filreferens = standard output = skärm

- **sprintf**(*formatsträng, uttryck,...*) returnerar en sträng

Funktion som parameter (function functions)

I många tillämpningar har man en metod (function method) som man ska kunna använda med många olika funktioner

1 Uttryck som text och eval

Fil: `method2a.m`

```
function method2a(f)
for x=3:3:10
    eval(f);
end
```

Fil: `use2a.m`

```
use2a.m
m_line = 'disp([''f2 x=' num2str(x)])';
method2a(m_line);
=====
```

```
>use2a
```

```
f2 x=3
```

```
f2 x=6
```

```
f2 x=9
```

2 Enkel funktionsreferens (`function handle`)

Fil: `use3a.m`

`>use3a`

`f=@f3a;`

`f3a x=3`

`method3a(f);`

`f3a x=6`

`f3a x=9`

Fil: `f3a.m`

```
function f3a(x)
disp(['f3a x=' num2str(x)]);
```

Fil: `method3a.m`

```
function method3a(f)
for x=3:3:10
    f(x);
end
```

2b Funktionsreferens med parameter

Fil: use3b.m

```
for y = [5 10]
    f = @(x)f3b(x,y);
method3b(f);
end
```

>use3b;

f3b x=3 y=5

f3b x=6 y=5

f3b x=9 y=5

f3b x=3 y=10

f3b x=6 y=10

f3b x=9 y=10

Fil: f3b.m

```
function f3b(x,y)
disp(['f3b x=' num2str(x)
' y=' num2str(y)]);
```

Fil: method3b.m

```
function method3b(f)
for x=3:3:10
    f(x);
end
```

Formelbehandling

Med Matlabs »Symbolic algebra toolbox» kan man göra formelbehandling. Matlab känner till deriverings- och integrationsregler och kan göra viss formelförenkling.

Med **syms** deklarerar man vilka variabler som ska vara symboliska.

```
S = solve('eqn1','eqn2',...,'eqnN',...  
        'var1','var2',...,'varN')
```

löser $\{\text{vari}\}_{i=1:N}$ ur ekvationssystemet $\{\text{eqni} \dots\}$ som **S.vari**.

```
subs(f, {v1 v2 ... vn}, {e1, e2, ..., en})
```

ersätter i formeln **f** variablerna **vi** med uttrycken **ei**.

```
simplify(f)
```

förenklar formeln **f**. Se hjälpen för information om hur man kan styra förenklingen.

Exempel

```
n = 4; syms x;  
A = x.^((0:n)'.*(0:n))  
A =  
[1,    1,    1,    1,    1]  
[1,    x,    x^2,  x^3,  x^4]  
[1,    x^2,  x^4,  x^6,  x^8]  
[1,    x^3,  x^6,  x^9,  x^12]  
[1,    x^4,  x^8,  x^12, x^16]
```

Formelbehandling forts.

```
>>D = diff(log(A))  
D =  
[ 0,      0,      0,      0,      0 ]  
[ 0,  1/x,  2/x,  3/x,  4/x ]  
[ 0,  2/x,  4/x,  6/x,  8/x ]  
[ 0,  3/x,  6/x,  9/x, 12/x ]  
[ 0,  4/x,  8/x, 12/x, 16/x ]
```

```
>>syms a b; expand((a^3+b^2)^3)  
ans =  
a^9+3*a^6*b^2+3*a^3*b^4+b^6
```

Formelbehandling forts.

I en numme-laboration finns en differensapproximation till derivatan av en funktion i dess vänstra ändpunkt. Vi ska beräkna koefficienterna i den. Låt funktionsvärdena på gitter-punkterna vara

$$u_i = u(x_i), x_i = ih, i = 0, 1, \dots, N-1, N \text{ där } h=L/N.$$

Om vi approximerar funktionen med en rät linje får vi

$$u'(x_0) = (u_1 - u_0)/h$$

med fel prop. h^2

Approximera istället med en parabel ($x_0 = 0$!)

$$u(x) = A(x - x_0)^2 + B(x - x_0) + C, u'(x) = 2A(x - x_0) + B$$

och bestäm A , B , och C så att parabeln går genom

$$(x_0 + kh, u_k), k = 0, 1, 2:$$

```

syms A B C u0 u1 u2 h d e
e = solve('A*0      +B*0      +C = u0',...
          'A*h^2      +B*h      +C = u1',...
          'A*(2*h)^2+B*(2*h)+C = u2','A','B','C');
d = 2*A*0+B % the derivative at x = 0
e.B
==== ==
d =
B
ans =
-(3*u0 - 4*u1 + u2)/(2*h)

```

Det stämmer med formeln i labb 5. Man kan göra motsvarande för funktionens högra ände.

Formelbehandling forts.

Man kan lösa polynomekvationer.

Exempel: Fibonacci-talen.

$$f_{n+1} - f_n - f_{n-1} = 0 \text{ ger karakteristisk ekvation}$$
$$x^2 - x - 1 = 0$$

med rötter x_1, x_2 . Då är

$$f_n = A x_1^n + B x_2^n$$

där A, B väljs så att det stämmer för $n = 0$ ($f_0 = 1$) och $n = 1$ ($f_1 = 1$)

```
syms x A B fibo
xs = solve('x^2 - x - 1 = 0', 'x')
x1 = xs(1); x2 = xs(2);
coeff = solve('A*x1^0 + B*x2^0 = 1', ...
              'A*x1^1 + B*x2^1 = 1', 'A', 'B')
n = 7;
fibo = coeff.A*x1^n+coeff.B*x2^n
expand(fibo)
simplify(fibo)
double(subs(fibo))
```

Ankrace

1000 badankor åker i virvlande ström; ibland framåt, ibland bakåt. Svårt att känna till virvlarna i detalj, så vi gör en modell medsl slump-hopp.

I varje tidssteg kan en anka hoppa fram ett steg, bakåt ett, eller stanna kvar, med sannolikheter p , q , och $1-p-q$. Om $p > q$ kommer de netto att åka nedströms.

a) Hur ser flocken ut efter 500 tidssteg?

Rita ett "histogram" som ger hur många ankor det finns i varje steg av forsen

b) Hur är tids-fördelningen när de passerar målbron, 100 steg nedströms?

Rita ett diagram över hur många ankor som passerat som funktion av tiden

=====

Olika angreppssätt:

1. Följ alla ankorna, tidssteg för tidssteg
2. Följ en anka i taget för alla tidssteg

Vi visar här 1.

```

% Ankrace: m ankor, n steg
% I varje steg: +1 med sannolikhet p, -1 med sannolikhet q
clear all, close all
p = 0.8; q = 0.18; % stor variation
n = 1000; % antal steg
m = 1000; % antal ankor
% Följ alla ankor på en gång,
% "histogram" N över ank-lägena X i varje steg
X      = zeros(m,n+1);
X(:,1) = n; % alla startar i 0
N      = zeros(2*n+1,n+1);
N(n+1,1) = m; % alla startar i 0
for tid = 2:n+1 % kör n steg
    X(:,tid) = X(:,tid-1); % antag att alla stannar,
                           % rätta till felen:
    z = rand(m,1);
    im1 = z<q;                      % "logical" index (0 0 0 1 0 0 1 0...)
    ip1 = z>1-p;
    X(im1,tid) = X(im1,tid-1)-1; % de hoppar bakåt
    X(ip1,tid) = X(ip1,tid-1)+1; % de hoppar fram
    % Räkna ankorna i varje position
    for anka = 1:m
        var = X(anka,tid);
        N(var,tid) = N(var,tid)+1;
    end
end;
subplot(121); bar(N(:,800));
subplot(122); mesh(N/m); shading interp

```